

Μεταμόσχευση: Παράταση ζωής ή σωτηρία ψυχής;

Ορθοδοξία / Βιοηθική

Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος Χριστόδουλος (Παρασκευαΐδης) (†)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=177620>]

Μεταμοσχεύσεις και Ιατρικός κόσμος

Υπάρχει όμως και μία δεύτερη δυσκολία.

Αν οι μεταμοσχεύσεις αποτελούν μόνον μια επαναστατική θεραπευτική μέθοδο, αυτό δύσκολα εμπίπτει στις δικές μας αρμοδιότητες. Κάτι που μόνον μηχανικά και προσωρινά λύνει το πρόβλημα του ανθρώπου δεν μπορεί να συγκινήσει την Εκκλησία. Εμείς τις μεταμοσχεύσεις τις καταλαβαίνουμε μόνον μέσα από την αγάπη, την ανιδιοτέλεια τον σεβασμό, την ανωτερότητα, την ακεραιότητα. Για το λόγο αυτόν, η Εκκλησία ζητάει ηθικές, νομικές και πρακτικές εγγυήσεις ότι οι μεταμοσχεύσεις τελικά δεν θα παρατείνουν μόνον ζωές αλλά θα σώζουν ψυχές.

Γενικώς πιστεύεται ότι ο ρόλος της Εκκλησίας στην εκστρατεία υπέρ των μεταμοσχεύσεων είναι καθοριστικός. Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου να εκφράσω τις επιφυλάξεις μου. Το κλειδί βρίσκεται στα χέρια αυτών που κρατούν τα νυστέρια και τούς αναπνευστήρες. Αν αυτοί δεν υποτάξουν τούς μικροεγωισμούς και τα συμφέροντά τους στην ανάγκη της ιατρικής προόδου, ο,τι και να κάνουμε εμείς η προσπάθεια θα αποτύχει.

Εμείς ζητούμε μόρφωση, επιστημονική κατάρτιση και χειρουργική επιδεξιότητα εφάμιλλη του εγχειρήματος. Δεν μπορεί επί παραδείγματι τη στιγμή που τα περιστατικά μας είναι τόσο περιορισμένα να συντηρούμε τρία μεταμοσχευτικά κέντρα καρδιάς τριπλασιάζοντας τα έξοδα λειτουργίας και εξοπλισμού και υποτριπλασιάζοντας την εμπειρία. Δεν επιτρέπεται να έχουμε στη διάθεσή μας λαμπρούς καρδιοχειρουργούς εξειδικευμένους στις μεταμοσχεύσεις επί παραδείγματι παιδιών εντελώς ανεκμετάλλευτους και παροπλισμένους για ανεξήγητους λόγους και να περιμένουμε από την Εκκλησία να λύσει το πρόβλημα του ελλείματος οργάνων.

Δεν είναι συμβατές οι διαρέσεις, η ανταλλαγή χαρακτηρισμών, η σύγκρουση εγωισμών με την ιδεολογία της φιλαλληλίας που αποτελεί την βάση των μεταμοσχεύσεων.

Ζητούμε από τούς εντατικολόγους διάθεση θυσίας και αυτοπροσφοράς και από τούς μεταμοσχευτές αναγνώριση των συναδέλφων τους, ανωτερότητα και αξιοπρέπεια.

Ζητούμε από τον EOM να μη συναντάει τον άνθρωπο μόνο στο κρεβάτι του λήπτη αλλά να τον προστατεύει και στην κλίνη του δότη. Η προστασία του δότη και ο σεβασμός του θανάτου πρέπει να αποτελούν κύρια ευθύνη του EOM. Μονον έτσι θα εμπνεύσει εμπιστοσύνη. Πρόταση της Εκκλησίας είναι να επιβληθεί ο αγγειογραφικός έλεγχος και η βιντεοσκόπηση των εξετάσεων διαπιστώσεως του εγκεφαλικού θανάτου, πράγμα που γίνεται σε αρκετά μεγάλα κέντρα. Η υιοθέτηση μιας τέτοιας πρακτικής θα βοηθήσει πολύ στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης, ενώ η άρνηση θα αυξήσει τις υποψίες και θα μειώσει τα μοσχεύματα.

Η συνεργασία και ο σεβασμός της βούλησης των συγγενών αποτελεί απαραίτητο όρο της προόδου των μεταμοσχεύσεων στον τόπο μας. Θαυμάζουμε την δύναμη της δωρεάς, σεβόμεθα όμως και την ευαισθησία που οδηγεί στην άρνησή της. Δεν βιάζουμε, δεν ξεγελούμε, δεν παρασύρουμε, δεν ασεβούμε.

Ο πρόσφατα ψηφισθείς νόμος ήγειρε έντονες αντιδράσεις, οι οποίες και οδήγησαν τις μεταμοσχεύσεις στην παρούσα τραγική κατάσταση. Τα σημεία τριβής η κλονισμού της εμπιστοσύνης μπορούν και πρέπει να βελτιωθούν. Μία αξιοπρεπής υποχώρηση των κρατούντων στις μεταμοσχεύσεις σε ορισμένα σημεία θα αποδείξει περίτρανα ότι οι μεταμοσχεύσεις δεν αποτελούν σημείο σύγκρουσης προσωπικών εγωισμών ούτε υπόθεση μεμονωμένων πρωτοβουλιών αλλά κοινή πανανθρώπινη προσπάθεια για κοινωνία του αγαθού της ζωής. Ο νόμος έχει τις ατέλειες του και καλό είναι οι υπεύθυνοι να ξαναρίξουν μια ματιά στις διατυπωμένες επιφυλάξεις πολλών ιατρικών φορέων και της Εκκλησίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θα κλείσω με μία παρατήρηση. Η χώρα μας, η κατ' εξοχήν χώρα των κοινωνικών σχέσεων και δεσμών, η χώρα που μοιράζεται τα περισσότερα από οποιοδήποτε άλλο μέρος στον κόσμο δεν μπορεί να είναι τελευταία στο μοίρασμα του αγαθού της ζωής. Η παράδοση και η Ορθόδοξη θεολογία μας είναι κατ' εξοχήν κοινωνικές και δεν έχουν καμία σχέση με τον σχολαστικισμό και τον στενό προβληματισμό. Πως λοιπόν μπορεί να είναι ουραγός στις μεταμοσχεύσεις;

Ως Έλληνες έχουμε ένα μοναδικό χαρακτηριστικό που όμως έχει δύο εντελώς αντίθετες όψεις: είμαστε συναισθηματικοί. Και αυτό σημαίνει η ευαίσθητοι και κοινωνικοί η στενόκαρδοι και καχύποπτοι. Στην παρούσα φάση το ελάττωμα φαίνεται πως υπερτερεί του προτερήματος. Στα χέρια όλων μας, γιατρών, πολιτικών, κοινωνικών φορέων και Εκκλησίας -δεν αποποιούμεθα τις ευθύνες μας- βρίσκεται η δυνατότητα να πέσουμε από την τελευταία στην πρώτη θέση. Η ευκαιρία αυτή αυτό το μήνυμα θέλει να δώσει σε όλους σας, αυτή την ελπίδα στοχεύει να προσφέρει στον τόπο μας.

<http://bit.ly/2AhFvpr>